

ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
प्रबन्धक (अधिकृत आठौं तह, प्रशासन सेवा) पदको
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: नेपालको अर्थतन्त्र र आर्थिक विकास

पूर्णाङ्क : १००

समय : ३ घण्टा

यस पत्रमा निम्नलिखित विषयहरूमध्येबाट १२ प्रश्नहरू सोधिनेछन् । जसमध्ये १० प्रश्नहरूको उत्तर दिनुपर्नेछ ।

१०×१०=१००)

- (१) आर्थिक विकासको अर्थ र आर्थिक विकासको मापदण्ड
- (२) अर्थतन्त्रको संरचना, बनौट, विद्यमान समस्या
- (३) ग्रामीण अर्थतन्त्रको बनौट, विशेषता, विद्यमान समस्या र समाधानका उपायहरू
- (४) नेपालको वित्त नीति, मौद्रिक नीति र यी नीति बीचको अन्तर सम्बन्ध
- (५) बजेटको सिद्धान्त, अर्थ र बजेट तर्जुमा प्रकृया
- (६) आर्थिक योजनाको अर्थ, आवश्यकता र योजना तर्जुमा प्रकृया
- (७) नेपालमा योजनावद्ध आर्थिक विकासका प्रयास, चुनौती, प्रभावकारिता र उपलब्धी
- (८) सोझै योजना (२०८१/८२-२०८५/८६) को सोच, उद्देश्य, रणनीति र लक्ष्य
- (९) बजेटको अर्थ, बजेट निर्माण प्रकृया र बजेट कार्यान्वयनको अवस्था
- (१०) मौद्रिक तथा वित्त नीति र दुवै बीच अन्तरसम्बन्ध
- (११) नेपालले अतिकम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति (विकाशील) हुन चालेका कदम र आवश्यक पुर्वाधारहरू
- (१२) गरिवीको अवस्था, गरिवीका कारण, प्रभाव, विशेषता, गरिवी न्यूनीकरणको लागि विगतमा भएका संस्थागत प्रयास र प्रभावकारिता
- (१३) जनसंख्या, बसाइसराई, शहरीकरण, वातावरण र आर्थिक विकास बीच अन्तर सम्बन्ध
- (१४) कृषिको वर्तमान अवस्था, समस्या र समाधानका उपायहरू
- (१५) नेपालमा साना तथा मझौला एवं घरेलु उद्योगको अवस्था, समस्या र समाधानका उपायहरू
- (१६) लैङ्गिक समानता, महिला शसक्तिकरण र आर्थिक विकासमा महिला सहभागिता

ग्रामीण विकास लघुवित्त वितीय संस्था लि .
प्रबन्धक (अधिकृत आठौं तह, प्रशासन सेवा) पदको
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र: ग्रामीण बैकिङ्ग र लघुवित्त तथा सेवा सम्बन्धी समस्या र समाधान:

पूर्णाङ्क : १००

समय : ३ घण्टा

समूह "क" बैकिङ्ग र व्यवस्थापन :

अङ्क ८०

यस समूह अन्तर्गत १० प्रश्नहरू सोधिनेछन् । जसमध्ये कुनै ८ प्रश्नहरूको उत्तर दिनुपर्नेछ ।

(८×१०=८०)

- (१) बैकिङ्ग अवधारणा र नेपालमा बैकिङ्ग विकासको जानकारी
- (२) बैकको अर्थ, प्रकार र कार्यहरू
- (३) बैक तथा वितीय संस्थाले पूँजी निर्माणको लागि श्रोत व्यवस्थापन र परिचालनमा खेल्ने भूमिका
- (४) लघुवित्तको अवधारणा तथा नेपालमा लघुवित्तको विकास र विस्तार
- (५) नेपालको अर्थतन्त्रमा लघुवित्त वितीय संस्थाले पुऱ्याएको योगदान
- (६) नेपालमा लघुवित्तको वर्तमान अवस्था, विद्यमान चुनौती, समस्या र समाधानका उपायहरू
- (७) ग्रामीण विकास लघुवित्त वितीय संस्थाको वर्तमान अवस्था, सवल र दुर्बल पक्षहरू, चुनौती र समस्या समाधानका उपायहरू
- (८) ग्रामीण विकास लघुवित्त वितीय संस्थामा जोखिम र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको वर्तमान अवस्था तथा सुधार गनुपर्ने पक्षहरू
- (९) ग्रामीण विकास लघुवित्त वितीय संस्थाको वर्तमान अवस्था, सवल र दुर्बल पक्षहरू, चुनौती र समस्या समाधानका उपायहरू
- (१०) लघुवित्तमा दोहोरोपना तथा बहु-बैकिङ्गले पारेको प्रभाव र समाधानका उपायहरू
- (११) ग्रामीण विकास लघुवित्त वितीय संस्थामा जोखिम र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको वर्तमान अवस्था तथा जोखिम न्यूनीकरण र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली मजबूत बनाई संस्थागत सुशासन कायम गर्न चाल्नु पर्ने कदमहरू
- (१२) बजार अनुसन्धान, बजारीकरणको अर्थ, महत्व एवं उपायहरू, उपयुक्त बचत तथा कर्जाका उपकरण विकास (Product Development) र ग्राहक छनोट, परियोजना तथा धितो सुरक्षण मूल्यांकन तथा विश्लेषण पद्धति
- (१३) बैकिङ्ग क्षेत्रमा संस्थागत सुशासन र वितीय अनुशासनको आवश्यकता र महत्व
- (१४) ग्रामीण क्षेत्रमा लघुवित्त सेवाको पहुँचको वर्तमान स्थिति
- (१५) ग्रामीण विकास लघुवित्त वितीय संस्थाको दीगोपनाको लागि प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता बृद्धि गरी उच्च उत्पादकत्व हासिल गर्न र संस्थाको वितीय स्थिति सवल बनाउन चाल्नुपर्ने कदमहरू

- (१७) ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको वर्तमान संगठनात्मक ढाँचा र यसमा गर्नुपर्ने सुधारहरू
- (१८) वासलात, नाफा-नोक्सान, नगद प्रवाह तथा वित्तीय अनुपात विश्लेषण
- (१९) कर्मचारी व्यवस्थापनका विभिन्न सिद्धान्तहरू
- (२०) व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू (नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रकृया, सहभागितामूलक व्यवस्थापन र नियन्त्रण)
- (२१) व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रणालीको आवश्यकता र भूमिका
- (२२) कर्मचारी सेवा विनियमावली, २०८०, कर्जा निर्देशिका, २०७१, आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७२, कर्जा अपलेखन विनियमावली, २०७१, वचत परिचालन निर्देशिका, २०७१ तथा अन्य प्रचलित निर्देशिका र कार्यविधिहरू बारे जानकारी
- (२३) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाका लागि जारी एकिकृत निर्देशन, २०७९
- (२४) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०५८, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, बैंकिङ कसूर तथा सजाय ऐन, २०६४, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरिङ) ऐन, २०६४, कम्पनी ऐन, २०६३, विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोवार सम्बन्धी ऐन, २०६३, वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८, ऋण असुली नियमावली, २०५९,
- (२५) कम्प्युटर सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान: (Windows Operating System, MS Word, Excel, Internet and E-mail System, Input/Output Devices)

समूह “ख” सेवा सम्बन्धी समस्या तथा समाधान :

अंक २

यस समूह अन्तर्गत ग्रामीण बैंकिङसँग सम्बन्धित एक समस्याको लिखित विवरण दिइनेछ । उक्त समस्याको मुख्य बृन्दाहरूको विश्लेषण गरी समस्या निराकरण गर्ने व्यवहारिक सुझाव र सम्बन्धित नीति नियमको व्यहोरा समेत प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।